

ملا ناصر الدين

ادچوچى ايل №50 مولла НАСРЕДДИНЪ قىمى ۱۲ پېك

®

— (رعيته) : قويانام قىنول سزى انجيتون ' من
سىزلىك طرفدار يېزام ...

— (تونوله) : بونا خىب رعيته هېچ رەحم لازم دىگل

ساقی بدہ وطل گران زآن می کرد صقان پر درد ...

اعلان قیمتی.

تازه ایل ایچون آبونه قیمتی:

فاقفازده و روسيده:

۱۲ آیانی (۵۲ نسخه) - ۵ منات

۹ آیانی (۳۹ نسخه) - ۴ منات

۶ آیانی (۲۶ نسخه) - ۳ منات

۳ آیانی (۱۳ نسخه) - ۱ منات

اجنبی مملکتاره ۱۲ آیانی ۶ منات، ۶ آیانی ۱۴ منات

نسخی - اداره مزدہ ۱۰ قیک،

او زک شهر لرده - ۱۲ قیک

اعلان قیمتی.		اعلان قدری.	
پیش سطر یونک قیمتی	بوتون صحیفه نک قیمتی	قباق صحیفه دال	قباق صحیفه دال
بر دمه	بر دمه	بر دمه	بر دمه
بر دمه	بر دمه	بر دمه	بر دمه
۷ قیک	۷ قیک	۸ قیک	۸ قیک
۳۰ منات	۲۴ منات	۲۶ منات	۲۳ منات
۱۲ همان	۱۸ همان	۱۳ همان	۱۲ همان
۱۸ همان	۱۵ همان	۲۶ همان	۲۷ همان
۱۵ همان	۱۲ همان	۲۱ همان	۲۷ همان
۱۲ همان	۱۸ همان	۲۳ همان	۲۷ همان

اداره من قلیس ده داوبنوفتی کوچده نمره ۲۴

مکتب و تلفاف آذریسی: قلیس ملائض الدین

۱۹۰۸ دیکابر ۱۴

هفتاده بر دفعه چیخان تورک مجتمع سیدر.

٣ ذی الحجه ١٣٢٦ بازار

Акционерное Общество „ГРАММОФОНЪ“

тифлисское отделение.

Головинский Проспект № 9

غرامافن

قلیس. غالاویستی کوچده نومر ۹

بوراده گوسته ریلن فابریقا نشانه سنه لازم در دقت ایله مک.

هر بر غرامافون مژا و غرامافون حصله نک اوسته بو نشانه وار.

دانیشان ماشینالاره هیچ بر فایریقاسی نک اختیاری بود خدا اوز ماشینالاره

غرامافون آدی قوسون، اوندان اوتری که غرامافون محض بزم با تینلى

ماشینالار بیزدن عبارت در.

غرامافون ایو ایچون الا گوزل بر مشغولیت در.

غرامافون او خوبور، جالیر، گولور، وغیره.

غرامافون واسطمسی ایله ایوده سازنده واویناماق مجلسی قورماق اوپور.

غرامافون دناده او لمجی دانیشان ماشینادر، وهمیش او لمجی او لاچاق.

بزم ماشینالاره تعریفی: میخانیزمی ساده، محکم، چوچ یاشیان، ظاهري

گوزل و هامیدان واجب - طبیعی سلی اوز سالتنه چخاردیر.

بوتون روسيده، فاقفازده، ماورای خزرده - قیمتاری برد و دانیشیق سزدرو.

دیکابر لک بر دن ایک طرقی بلاستینکالار باشیاباچ سایلیماخ: خردالاری ۷۵ قیک، «غرانه» آدلاری بر منات ۵۰ قیک هر بیری.

معلمحت گوروریک آشاغاده آد ویریان چالقوجی و سازنده لار جالوب او خوماقفاره هیچ اولیاه امتحان ایچون قولای آس و نلاز:

مجید، سید، باقرات، محمد خلیلوف، شیخی، شیخی، غفار ایرانی، هلال، خان لار دان واروارا، آتنا

یستربیچاجی لار آرشاق و امیرجان، تارزن اووهانیس (کامانچه)، سیوی میرزا قلی (کامانچه). دودوکیچی را:

مرزا علی میرصادیقوف؛ زورناحی لار: باقرات و آوتیق و غیرلری و غیرلری.

!!! قاتالوقalar و سیاهی لار بول سزدر لار !!!

!!! ساخته لریند احتناطلی اولگر !!!

خانه‌لار.

گلبر، و سوراوه مسلمان‌چله یوخاری دان آشاغه ریشخند نظر یاه باخا
باخا فاشی‌اق سالوب کورکورانه باشیبور ملتی، مسلمان‌چله‌نی بکنه‌مگ.

برچشی مکاچوخ غریبه گورسینیر:

دنیاده بزمسلمان‌لار لک هیچ بر ملت یو خدرکه بالمهه رو سلا ری مردار
یلسون و رو سلا دان اوزنی اوزاخ ساخلا سون. تا اویره چاتوب
ک یوروپا در سلرینه یا ووق دور مامقمل لک عمه سببی ده رو سلا ری و
اجنبی لری یاه مردار حساب ایله‌مکزند.

اما بویله بیله دنیاده بزمسلمان‌لار لک هیچ بر ملت یو خدر که
روس مکتبه اوشاغنی قوبیان ایچون اول او شاغی آباروب روس
ایوبه قوبیون. و اوز الیه، اوز خواهشیله بالا ریسی، ملتی
رو سلا شدیر ماغه چالیشون.

من یلیرم که او شاق‌لار لک آثاری مکا یاه جواب ویرمچکار:
یقین او تلار بو بهانه‌نی گوره‌مچکار که روس ایونده او شاق رو سجه‌نی
آشاق اینه اور گنیر و روس دیلینی ده یاخشی یلنده حکومت مکتبه‌ده
در سلرینی یاخشی او خبور.

اما بشک حقیقی یاه دگل:

دوغری در که روس ایونده مسلمان او شاغی روس دیلینی آین
اور گنیر، اما تجریده بونی گوسته‌ریر که او شاغل مکتبه یاخشی ویس
او خوماغی او شاغل ذهننه و تر یه‌ایده با غلی در: چو خوقت یاهده افاق
دو شور که روس ایوی گورمین مسلمان او شاخ‌لاری روس دیلینی
اصل روس او شاخ‌لار دن ده یاخشی او خبور لار. و برده، اگر
روس ایونده تریبه تابیق چو خ لازمی بر شینی اوله، ایله‌ده
بی‌چاره ایرمنی لر و گورجی لر هایه‌سون لر که او نلار لک او شاخ‌لار بیک
بری ده ایندی بیک روس ایونده قالیوب
یقین که بزمسلمان‌لار بی‌بارده گوزی آجیقیق.

مسلمان آثاری بیکه یاخشی بهانه‌لری و ارکه بی‌بارده من
او نلاره جواب ویرمگه عاجزم.

دوغری‌سی، بو اورس خانلارینی تعریف ایله‌مگ و اقت کیمی
بر شاعر لازم در:

«اول قدر در بت نازک بدئ اینجه میان

ایله‌مک او لماز او نک و صفتی معلوم عیان

جهله بر جلوه ده بر شیوه ده خوش سرور و آن

ست طاوس س کیمی کردن مینالری واره.»

چه فایده که ظالم قیزارینه ال بتیرمک او معمور: هر بر پایا خلی نی
ایک آغاج دان گورن کیمی قاجر لار

اما بو وارکه او شاق ساخلا ماغه چو خ طالبدار، خصوصاً بیله‌ر
که او شاغل آناسی «یاغلی» در.

اگر بر آذقت ایل‌سلاک ایل‌سلاک، اگر استانیک قالونی
ایله قباچزه چو قما قوبیوب و المز قام گوتوروب یازاق، باخوب
گوره‌ریک که գاقازده مسلمان جوالارینک هامی سینک تریه‌سی
روس ایونیدن باشلا نی.

بر آزادا آجیق دایشاق.

خانلاریمیز بیکلریمیز و دولتی یا کاسب‌لاریمیز همان گونه
ایستورلر او شاق‌لارینی حکومت مکتبه‌ریه قوبیون لار، قباچجه
آباروب بر روس ایونه ویریلر.
اما دقت ایل‌سلاک، گوره‌ریک که بریله عادت قونشی مز ایرمنی لر لک
گورجی لر لک و غیری ملت‌لارک ایچنده اصلاً گورسیمیر

بو عادت چو خدان باشلا نوب:

روس قفاچی آلاندان ایندی یه لک معتر خانلاریمیز لک او شاق‌لاری
بن آلتی یا شندان باشلاش ویریلوب روس کافتارینه حتی ایران
نیجارینک او شاخ‌لاری روس ایولندادر

ایندی بواسع مک‌گوره‌داری لک او غلی قلبیس ده بی روس ایونده
قایلر و آیده آلتی یوز منات مخض او شاغلک یوب ایچمکه ویریلر،
غیر بخشش لردن سوانی.

غلبیس ده روس ایولندنه قلان مسلمان او شاخ‌لارینک قدری یوز دن
آرتیق در. بونلار لک ایچنده آیده یوز منات ده ویرن وار، الی منات دا
ویرن وار، اما او تو ز منات دن آشاغه یو خدر.

او زگه شهر لری یلمیرم، ایروان طرفی ده یاه در، و عقل کیمکه
هریان ده بی‌وجود در.

ایروان ده مسلمان معلم لری آجدی خلاری پاسیون لاره مسلمان‌لار او شاخ
لارینی ویرمیرلر، اما آباروب ویریلر قباقلارینه راست گان روس ایولینه.

مسلمان او شاخ‌لارینک ایولندنه ساخ‌لابان روس لار لک چو خی قول‌الوچچی
لاردر، والسلام. یو خس بونلار لک تریه یا شندان هیچ خبر دار اق لاری
یو خدر. و مسلمان‌لار ده بو ملاحظه هیچ لازم دگل. هرنه
او لاجاق اولون، کاش روس ایوی او سون.

آلتنی بیدی یا شندانه مسلمان او شاغی روس ایونه گیرن کیمی سوز بیخ
باشیبور یاوش یاوش روس جه دایشما غه. سورا یاوش یاوش قاتایلر
عادت ایلوب کفته‌نی یادندان چه خار دیر، ماریالاره عادت ایلوب

زیب‌لری یادندان چه خار دیر، خلاصه، اوج در بت ایلدن سورا وطن
قوخان گانده باشیبور فاطمه خالا لاری ایله رو سجه دایشما غه.

بر بیش آلتی ایله کیمیندن سورا او ره گی روس می شنیه ایله برک بایشیرکه
رو سلا رک یاخشی ایشلری ده او کاخوش گلبر، بیس ایشلری ده خوش

آده بو شهرده گل گور نهار، نهار واریمش!
نهشیخت، نه دسایس، نه حیله‌لر واریمش.
قولاقيم ایله سزیلث تک ایشیتمشیدیم من:
گوزومله گورمه‌مشیدیم عجب خبر واریمش!
شهرده گزمگه یکدمن زیاده فایطونلر
نه قدر (آختافایل) چو خلی کونکه‌لر واریمش.
جماعتک آراسنده نه تفرقه نه نفاق..
نه اگریلیک نه اوغورلیق نه کیسه‌بر واریمش!

تازا پیریسگی ده بر یاخشی مسجد عالی...
یاننده مدرسه‌دن اوتری حجره‌لر واریمش!
او حجره‌لرده او خورمش نچه دوژون طبله
ما غل مسلمان ایشی اصل خیرش واریمش.
نجاته، نشر معارفه نه حاجت وار!
اصول کنه مکاتب و زیر ذهبر واریمش!
نچونکه باکوده خالص مسلمان آرقدر:
او لارده عقل، فراست، بیلیث، هنر واریمش!
اگرچه بر پاراسی اونلارینده تاولاندی:
اصول تازه‌یه: هیچ ییامدی ضرر واریمش
ولی که گنجه‌لیلر تک هانی ایوی یخیلان
نه ملا (صادقی) اوندان نه بر اثر واریمش.
یکی اصوله او بیوشدی عموم گنجه، هله:
نه یاخشی بر حاجی باقر او معتبر واریمش.
خلاصه باکونی گرددیم اوره کده خوف هراس.
جهانده من نه ییلوم شهر پر خطر واریمش
اگرچه یازماقه سوز چوق ولی غریم من:
یاتوبدی دهمده‌مکی قرخ‌ایاخ مکر واریمش.

ربان اولسون اوئلک اینجه میاننده من واریم بوجیم: اکر آیده
او تو ز منات ایستیور - من آیده بوز منات ویره‌رم، کاش من ایله
الله ویرسون.

هله بلسک بر آز آرتیقده القات اولا.
بو خسے مسلمان ایوندن نه جھاجاق که او شاغیپی آپاریم مسلمان
پانیبیو الله ویریم: اور اراده «دیش دین» بر طلب بودندر.

بو ایشلر ایله برابر بیز هله تعجب ایلیوریک که بوروبا علمینی
او خونیانلاریم آنا دیلمزی یازماقی و دایشیماغی باشارمیلار. بولار
گوزلرینی آجان کیچی او زلرینی روس ایوندیه گوروبلر، روس دانیشیقی
ایشیدوبلر، روس عبادتی گوروبلر، روسلارلا ایچکی مجلسلرینی
گوروبلر، خانلارلاک آغلالار ایله نزاکت، چم خم و قاش کوز سوز دوره
علم لرینی گوروبلر. سوز بوخ، تریمی روس خانلاریندان باخشتی
تریه آلانلاردا اولوب،

اما چو خسی قباقجه قفل ایله دیگمز ساق ایله تربیه تابو بلار.

بو حالمز له، بوغالنمز لاهوتانیوبده دیوریک که روسلاز بزی روسلاشیدری برل.
گنه گورجی لره و ایرمنی لره بازیقم گلیر که بی چاره‌لر بو باره‌ده
بیزدن چوخ گیری قالو بلار. **«ملا نصرالدین»**

معلم

من باکوده معلم ایدیم، وهمیشه آرتیق سمعی ایله او ز ایشمده
او لوب صنعتمه جوخ فخر ایلدیردیم.
بر گون غازیتەلرگ بىرنده او خودوم که باکو مسلمان معلم لری
ایش گورمیرار و آنا دیلاریپی بیلیمیرلر.
والله او تالدیقمان او گونی درس‌ده گیده بیلمه‌دیم: صباحیسی
گونی گیدوب معلم بولداشلار بی یقیدیم باشمه واونلاره دیدیم:
«بولداشلار، من بو رسوایحیقی اوستومه گوتوره بیلمه‌نم؛ من
بوگا دوزه بیلمه‌نم که او زوم هر بر خصوصده کامل وایش گورن او لا
او لا بی سواد و تنبیل معلم لر جرگه‌سنده قالیم که غازیتەلارده جمیع معلم لری
و منی ده او نلارگ ایچنده خراب ایله سوللر.
خلاصه، معلم لرگ ایچنده چیخیدیم.

ایندی شهر دو ماستنده غلاستنی بام.
و گونه مین دفعه الله شکر و تنا ایلیورم که آنادیل ارینی بیلمیین
و ایش گورمین مسلمان معلم لرینگ سلکنده چیخوب عالم، قابل و
چالیشان غلاستنی لاره بولداش او لودم. شکر ایلیورم که ایندیکی
بولداشلاریم آدی بر جه دفعده غازیتەلارده پیس-ملک ده نه چکیلوب،
عیب سیز شخص لردر.
و هر بر انصاف اهلی بولی تصدیق ایده بیلر که باکو غلاستنی-
لارینگ بار مسنده باکو خاق او لو ناندان ایندی به تک بر جه گله میس
سوز یا بر تهمت یازیلمیوب.

چونکه هامیسی یاخشی آدام لار در لار.
شکر اولسون الام، مین دفعه شکر!

و یانه للن مكتوب

باشیده بو اولدیک حضرت شهریاری و امیر بهام حضرت‌لری مخصوصاً
کاشت‌دولار که می‌دان فاقازدن کیده‌ن که اورالاردا بعضی بی سرو با
آدم‌لر جمع اولوی‌لار اوژلریه بر آدادا قویوی‌لار، نه دولت تاونرلار،
نه وزارت فائزه‌لار، ورد ذکرلری وطن! وطن! حریت!
مشروطه، مساوات، ترقی، مکتب، نم‌نم‌نم. بعضی بو جور بوجور
لائز بزم قولاقلاربزه باتان قدم سوزلرور، غررض میادا میادا
فقاز بولی کیده‌ن.

ما بعدی وار

ازطرف فخرالملک.

جناب آخوند ملا نصر الدین، دام اقباله، حضر مطهرلریندن مصدع
اوپورام، شاید بنده‌نی ساقه‌مز اوپلاماق جهته تانومیاجاسگر، او جهنه
بنده اول اویزیمی خدمتگرده معروف‌لر ایدورم. بخشیده که بو معروف‌لوقی
پاسورت او زوندن ایدم: اسم‌خان، سن ۴۵، دقکوتا، بر جکلری‌خانل،
سفقلی قرخلمش بزندن آقی چچمش کرده‌باشد، سبل مردانه، غداره و محنا،
چشم سوزورمه، حرفت‌وزارت تجارت (یعنی دلال) اکننه قارا ابران
کوزه‌مندن ایرانی بالقو، یاخاسی بر کردان، پانلاریده حیب آغزالری
و قول آغزالاری قرمزی مغز (کبه)، بالاجا ساری دوکملو.

محضر، جناب مستقطبای، بنده گز بو اشکال مخصوصه و معروضه
تلله کلوب ترکستان بولی کیدوردم مکده. ایندی دیه‌جکن بس نیه
ترکستان بولی، مکر سعدیلک شعری اشتمه‌مشدوز که «ترسم نرسی
به کجه ای خان‌باچی، این ره که تو میروی بهتر کستانت؟!» دوز و مناسب
بویورورسگر، اما ملقت اوپون، کورون نه عرض ایده‌جکم. جناب
ملا، اصلاً اویزیگر بلرسگر، تسام ایکی ایدور که بو آندان زهم
کتش شروطه ایراندا بزم باشمهزه داخلی قالمیان ایت اوپونی
کتوه‌ری. تمام ایکی ایدور که بنده گز و جناب امیر بهام و جناب شیخ
صفین شیخ فضل‌الله و سرکار سعد الدوله و قابادین لیاخوف و جناب
آقا سید محمد یزیدی و حاجی محمد اسماعیل آقا معاذه و آقابان
مرتضوی‌لر و نجع وئیس طهرانلک عالما، ایاندن قبله عالملک حضور
«مدلت»‌لرنه قدر کلله اشله‌دوب و زحمتله چکدوكه تاکه بو بایی‌لر
ینجحاتی مجلس داغلماقا و مشروطه‌لک بر باد اولی‌لقنا نقشلر دوزلدنک،
هنی الله موسیوشاپالدان و آقا سید کاظم فزوینین راضی اوپون
و هر ایکی‌سینی بر حشر اینسون که بزی صوری، بزی منوی
چوخ زحمتله چکدیلر، تاکه محضر آخرده بز آرزومزه جاندوق:
مجلسی چوخ شنبه داغدوب مشروطه‌نیده، بوجا جنخارلندوق. اما بدرم
بو ستارخان هایاندان چخدی که قبله عالملک و بزیم و تمام استبداد
ظرفدارلرلک او قاتمی خراب ایله‌دی. اویزیگر بلرسگر که آدمک
نقشه‌سی تیجه‌ز فلاندا باشندان آغزی دوتار، اودور که بز
هاموز سانجلاندوق، خصوص من که داخلی دوروش کتوهه بلمندیم.
بر نوک‌گز وار اوونی و بر نجع قارواشگر وار اولاری و عورتی
کوتوروب طهراندان عازم که اولدوم، چونکه مجلس داغلماقا نذر
امشتملیم. چیخان گون گیدوب باغ شاهده قبله عالمند و داع ایدوب
آنگلشوب رحمت نابدالنک آلتندان نایب‌الزیاره اولوب مشروطه‌لک
و سثارخانلک کوکنک کسلمه‌کنی دعا ائمه‌گی در عهده ایدوب شاهدن
و امیر بهام‌دن قنس آلوب عازم اولدوم. ترکستان بولی کلمکمک

کیم‌شتر

دورما یخل یات هله (فاهرات) کشی!
عصری گوروب، قالما یاه مات کشی!
ایمی اولوب یورغانلک اوچقات کشی
ساققالگی بر ایکی یرغات کشی
چک باشگا یورغانلک یات کشی!

اول شبدن اوزانوبسان بیله
راحتی یام‌مقده قانوبسان بیله
یاخشی‌ده الحق انانوبسان بیله
لکن اینامام اوصلانوبسان بیله
چک باشگا یورغانلک یات کشی!

عمر او تو شوب، باش آغاروب اون کیمی
دیش تو کولوب، ساققال اولوب یون کیمی
سینه چوکوب، بیل بو کولوب نون کیمی
گرچه اولوبسان قوجا مایمون کیمی
لیک گنه رو به ملعون کیمی

تیز گوتوروب تریکنگی آت کشی
قالانگی چاغلا خورولادات کشی
بر قدر اوز سینه‌گی توحدات کشی
چک باشگا یورغانلک یات کشی!
(ابونصر شیبانی)

مکبو عائز

ترقی (نومره ۱۱۹) بازیر:

بروادی غیر ذیزرع ثالثنه...

ملا نصرالدین

انشالله، (بروادی غیر ذیزرع ده) دبل برلگی او لاجاق.

ترقی (نومره ۱۱۸) بازیر:

انکلیز سفیری و بولداشی متحدا شاه حضورینه بر نوطه تقديم
ایدوب بیان اینمشار ک شاه مجلس ملیٹ اعاده سیچون ویردیکی
وعده لری انجامه کنیمه لیدار.

ملا نصرالدین

شاه بیله سوزلری یدی آبدیر ایشیدیر و هیج و بچنده آلمیر.
جونک بیلیر ک جاشقا لوشا بولداشلارینک بطئی فکرلری نهدار.

ترجان (نومره ۷۷) بازیر:

ترکستان مفتی خراف بالین مامورلدن بر چوغنی رشو تجیلک دن
اوتری حاکمه و برووب

مفتی سناتورک کشف ایندیکه گوره موسقاً بولسیاسی آشاغیدان
بوخارنی به قدر های اوغرولا راه بولداش اولوب جماعتی سوپلار
ان باشجی لری غوبناتور «رمینبود» ایش ک نیجه بوز مین منات بیوب
ترقی (نومره ۱۱۸)

آدمهاده بولیس اداره لرنده بوبوک خانلار کشف اولوب. بالکن

برستاو «میقی بف» ۱۲ مین منات اوغرلوب.

ملا نصرالدین

هیج تعجیلی دکل. بیله زمانه نک بیله اثرلری اولار. عنیانی دده
بر وقت بیله ایدی.

ترجان بازیر:

رسمی حسابله گوره عشق آباد اویزدنده (۷۰) مسجد، (۷)
مدرسه، (۵۰) ابتدائی مکتب و ارشمند.

ملا نصرالدین

بز ها فکر ایدر دیکه ک تورکستان نه بیله ترقی ایدوب. ۷ مدرسه
مقابله ند ۷۰ مسجد هیج بر ملکته همکن. دکل. ماشالله!!

غريبه کونه قالدق

آکشی والله ایندی بر پاره آدمه ایشیمیور
او زلرینه باخسون. لامنه بارایه سوزلر دانشورلر آدم هیج ایشیمکده
ایستمور. هریرده او تورورل بشقه بر سوزلری بوخدر محض سوزلری
فلان ملا بیله گلدی. فلان ملا شریعته خیات ایلدي، فلان مریئه خان

کیمیا کرلیق ایلديور. فلان مدرس بیسوا در، باخورسن که هرله دانشورل
غرض، هرنه ایش گورورلر ملا لارگ استهند. آکشی سن گور بر
بولامنه باره نه دانشورلر؟ مثلا کیچن گون دیبور دیلر که زنکه زورده
فلان ملا فلان عورته که کایین کسوب صوکره عورتک علاحدم صاحبی
جیقوب. و حال آنکه ایمالي اولان مسلمان بو ایشی یقین ایتهده که
ملاده خیات وار گنه کرک آغزیني آجوب دالشاسون، چونکه الله تعالی
ستار العیوب در.

آکشی، بر گورون ایش هارا یتشوب؟ نجده بیانی گافر گوتوروب:
دون یزیم فریدون گلوب که داداش «ویدیش ایتا مولا آنی آگیر چتو
از دیلات؟» دیدیم که آلام گور به گور او لایدی سنی روس او شفوله
قویان برد! گده حر ازمازده او تائیرسن علم اهللک آدینی گافر دیلنه
دیورسن؟ چوچ سوپوب یامانیاندان صنگره دیدیم که یوزون قره
اواسون دی گوروم کنه نهوار؟ دیدی داداش زنگزورگ در دمجه
او جاستونه بیر «اهواز» گندی او رانی تائیرسن؟ دیدیم چوقد
او زون گیتمه، حمامه گیده چکم تائیورم، دیدی او را در بر مرزا علی
اکبر وار تائیورسان؟ دیدیم آکده حنا با غلایا جهم، وقت گیچور، سو-
زو و می! دیدی که مرزا علی اکبر بیچ عمامه سنند او تائیور
سلطان محمد آدلو بر کیشنه اون دورت یاشنده بر قیزني گوتوروب
فچوچ در، اوج کون ساخالینان صنگره ملا گنوروب کابنی کسیدر مدره»
الله بیاور که من بوسزی ایشیدن کیمی با منه توکردم بیز بیز او لدی،
دیدیم الله بیزیگ کیمی آدمه لعنه ایله سون، گوریازیق ملا ره نه افترا
دیورلر. نه یخشی من او زوم بواشدن خیردار ایدیم. یوشه منه
قابلمه فارالتی گلده جک ایدی، یازرق مرزا علی اکبر از سکه چوچ
مئمن آدمدر وهیج وقت نهانینه قصایه قویماز او زیده یخشی اذان
دیر، او بیه گوره ایستمیور که عورت سیز قالمسون یازیق مؤمن و اذان
دین مرزا علی اکبر بر آدم تا پایلیمیور که خواسته کارلیق ایچون گوندر-
سون لا بد اوزی قایقه بر جمال صیبه سی او خویوب بر صلووات چوچوروب
قیزی گوتوروب قاچمشر. چونکه مرزا علی اکبر چوچ مؤمن و اذان
دین بر آدمدر و باشنه پاکیزه عمامه، عمامه دیدیم اردوبادگ و نند کنده
پادیمه بو شدی. خوب هله مطلبین او زق دوشمه که گور بولانه هار
ملا ره نهجه افtra دیورلر؟ آیا علی اکبر قیزی گوتوروب گند
آهه روب، داغ آهه روب که خلاف شرع او لوسون؟ اتهاسی رعیت
 محله سنند گنوروب بلک محله سنند گنور مشدر. مختصر غریبه کوله فالدق
هر دم خیال

عرب عزت قاچمیوب

کنه اداره و قننه عنیانی تورکلرینک باشه ان بوبوک بلا
اولا لاردان بریده سلطانک انبایخین آدمی اولان عرب عزت بیانا ایدی.
بو ظالم، عنیانی لارک باشنه نه جور ایستر دیه او بیه او بیور دی.

های معارف اهلی زهیل ینچه لریه سیخوب اوزونه قول، اسیر ایلمشندی.
اقلاق بدان سوکرا جوان تورکلر نهقدر جایشیدار که بو خانلی
دو توب نیکه نیکه ایله سونلار، لاسکن با جاره مادیلار: سلطانک بلانی
سا یه سنده کیچه لک بر نده، اینکلیز کمی سیله یوروبایه قاچدی، ایدمی،
لو ندره ده آرخاسی او سنه یاتوب جوان تورکلر دیرسک گوستربه

غایلی غلبی و بیربری، جوان تورکلر ایسے آجیقلاریندان اولوذرل. آنکه قاچاغنی یانه یانه بازیزیلار.

بیل، آنلار چوق پانیلار. آما، بز هیچ یانمیرخ، چونکه بز کوروروك عرب عزت پاشا و اونی او درجهه فالدیران سپهیلار بو ساعت آنیه عثمانی تورکلرینک ایچنده آغانق الپیر. و حنی کنهندن دها آرتق تورکلرلا روحلازه، یورهکرلنے سوخلوب.

عثمانیلار هابغیرسینلر که عرب عزت تورکلرلا آراسنند قاجوب،

بزده، ترسنه، ها قیشیریزخ کے عرب عزت قاجیوب، بلکه عرب ابوالهالات افسونث تائیرلیه مقره و دونوب تورکلرلا دیلرلرلک آنله سوخلوب، کیزله نیر. و اوراده یاخشیجه بیوا بایوب تورک سوزلری بوغازدن چیخان کیبی دوتوب بیره تورک دیلاني، تورک یعنی عرب میقره و پرله دولدورو ب چورودور.

هیچ شک بیوق که ۳۳۴ ایلدر عثمانیلرلا باشنه کن باللارلا هامیسی بو دیل بلاستن اولوب. چونکه جاعت ایمدى به قدر حریت، مسوات،

اخوت سوزلرلی اوز دیلرلیاه اصل ایشتمیوب، اور کنمیوب. هین بو ایشتمه مزال، بو دیل سزلک سلطانه و اونک آدامسالارنه بیوق بو بیوك باریدم لئلر ایدوب جماعتی کورلقد ساخلیوب.

تجربه لمزه گوره عثمانیلار بو کونکی دیلرلرلک وجودده هیچ کمان ایتمه سونلار که عرب عزتلىر، عرب ابوالهالار اولدورمکله استبدادن، ظلمدن تامبله قورتو لاچالاclar. خبر، نقدركه تورک ادبیاتی عرب سوزلرلیه بوغولور، نه قدرکه آنا طول تورکلری؛ و ظائف مقدسه بشريه، شمس میر حریت، کابوس الیم اسارت، تکاملات حریت فزای

کاتنات.... سوزلرلی تورکجه ایشتمیلر، هیچ وقت عرب عزت لارلا، تورک رضالارلا، چرکن محدلرلا باللاریندان لاپیله قورتولا بیلمیمه جکلردر.

عثمانیلی ده اصلاح و حریت سوزلرلی، ایمدى دکل، تا اوجنچی سلطان سلیم زماندن باشلیوب. او وقتدن بو وقتقدر بز چوق

قانلی و فاجعلی اقلابلار اولوب. اما، هیچ بزی باش دویابوب. چونکه عثمانیلارک جیتنی وزیرلری هر شبی بیلرلرلی، لاکن برجه بیونی بیلرلرلی که هر شبی دن اول ملنے معارف لازم در، معارفلاک لاپیله

بیلیلساي ایجون ده ملنک اوز دیل سکرلردر.

عثمانی ادبیلری، یازیچیلری تورکلرلا فارنیلارینی هیشه عربک، فارسک آتھی جوره کلرلیه دولدورو راردى. بودر که تورکلرده اورکنمد کلری،

بیلمه دکلری جورمک هضم ایده بیلمیوب قبض اولو لارادى، ویرلرندن تبرنیوب پاچالاردادى، و بش اون باشانک، ادبیک میدانه کنید کلری اصلاح و اقلاقلارداده ایشلرلئه کیدردى.

ایمدى، بز کیچن تجربه لاره باخوب، ایدمک اقلاقدان ده تورکلرلا لاپیله فانده گوره بیلمیه جکلری کمانه دوشوروک. بزی بو کمانه دوشورن ایسە ممض کنه تورک غزه لاری در.

بو کونکی تورک غزه لاری دېسن تورکاده چیخمیر، دېسن تورکچه دانیشانلار ایجون دکل. باخینکن عثمانی غزه لاریه که باشلاریندان قیزرو قلارینه قدر عربلاشوابلار. بودر آدلاری؛ طین، مین، فطین، العدل، الفضل، نیرحقیقت، تقویم و قایص، عکس صدا، حقوق عمومیه، بصیرت، مزیت الخ

بونلاردان ان آجیخن یازانی «مزیت» در، مزیت ۲- مجي نومره-

سنه، حریت باره ستدکی عباره سنى بوراده بازیزیلار.

«طلعت نهای سعادت اولان شمس منیر حریت، ظلام استبداد آنلار، بر کابوس الیم اسارتہ کسر دناده مظلومیت ایدن موجودیت وطنی اولو نیجه کمالیه روقدار ایندی. شوک عدالت جهانی

لرزان لرزان مقبره عسرته آندي. هم اویله بر تشهیر کاھه که نظر لرلرلک منعطف اولو لوغی هوای محیطده مظلومین حریتک رلک خوین خیالی، سامعه ملرلرلک نصب ایدمکی جهنه شهادی تعذیتک بارکه احکم الحاکمینه رفع ایدکاری فریاد جان سوزدن متحصل بر

نوچه تظلم بر شلاة مامن نتره بور، اوتا يورلر بیچاره تورکلر.

ترجان بولاسنمز عثمانی غزه لارلرلک آخر وقت ده بز بز بالغاند. هیچ شک بیوق که ۳۳۴ ایلدر عثمانیلرلا باشنه کن باللارلا هامیسی بو دیل بلاستن اولوب. چونکه جاعت ایمدى به قدر حریت، مسوات، اخوت سوزلرلی اوز دیلرلیاه اصل ایشتمیوب، اور کنمیوب. هین بو ایشتمه مزال، بو دیل سزلک سلطانه و اونک آدامسالارنه بیوق بو بیوك باریدم لئلر ایدوب جماعتی کورلقد ساخلیوب.

تجربه لمزه گوره عثمانیلار بو کونکی دیلرلرلک وجودده هیچ کمان ایتمه سونلار که عرب عزتلىر، عرب ابوالهالار اولدورمکله استبدادن، ظلمدن تامبله قورتو لاچالاclar. خبر، نقدركه تورک ادبیاتی عرب سوزلرلیه بوغولور، نه قدرکه آنا طول تورکلری؛ و ظائف مقدسه بشريه، شمس میر حریت، کابوس الیم اسارت، تکاملات حریت فزای

کاتنات.... سوزلرلی تورکجه ایشتمیلر، هیچ وقت عرب عزت لارلا، تورک رضالارلا، چرکن محدلرلا باللاریندان لاپیله قورتولا بیلمیمه جکلردر.

عثمانیلی ده اصلاح و حریت سوزلرلی، ایمدى دکل، تا اوجنچی سلطان سلیم زماندن باشلیوب. او وقتدن بو وقتقدر بز چوق

قانلی و فاجعلی اقلابلار اولوب. اما، هیچ بزی باش دویابوب. چونکه عثمانیلارک جیتنی وزیرلرلی هر شبی بیلرلرلی، لاکن برجه بیونی بیلرلرلی که هر شبی دن اول ملنے معارض لازم در، معارضلاک لاپیله

بیلیلساي ایجون ده ملنک اوز دیل سکرلردر.

عثمانی ادبیلری، یازیچیلری تورکلرلا فارنیلارینی هیشه عربک، فارسک آتھی جوره کلرلیه دولدورو راردى. بودر که تورکلرده اورکنمد کلری،

بیلمه دکلری جورمک هضم ایده بیلمیوب قبض اولو لارادى، ویرلرندن تبرنیوب پاچالاردادى، و بش اون باشانک، ادبیک میدانه کنید کلری اصلاح و اقلاقلارداده ایشلرلئه کیدردى.

ایمدى، بز کیچن تجربه لاره باخوب، ایدمک اقلاقدان ده تورکلرلا لاپیله فانده گوره بیلمیه جکلری کمانه دوشوروک. بزی بو کمانه دوشورن ایسە ممض کنه تورک غزه لاری در.

ادبیات مراقلیلرینه مژده

گنجه لی محمد زاده عبدالله توفیق اندنی ایگ «تورک ادبیاتینه بز نظر»^۱ اثری، فورال انداماسیندن اعتباراً را آتی باشینده بز رساله شکلینده شره باشلاندجق.^۲ ۲۵ رساله دن عبارت اولان بو اتر؛ اوج جلد اووز تجدد و دور جدیدینه دایر تاریخی، اجتماعی، ادبی معلوماتلر ویره جك. بومانتله عثمانیلی ادبی و شعر اسنیت همان هپسی نک هاماری ایله بزه دیله جك؛ سلاطین عثمانیه دن بز چو غنیمک فوطوغرا فلری ده بوئر صیر اسنینده بولونه جق.

آبونه یعنی مشتری دفتری آچیلدى:

«تورک ادبیاتینه بز نظر»^۳ که آبونه بدلي - بوزست مصارفی ايله برايبر - روسيه لک هر طرفينده^۴ «روبله، مالک سايزه ده»^۵ روبله ده. سهولت اوللار ایچن آبونه بدلي شو فرار ايله دخی قبول اولو نويور؛ شيميدىن «۲» روبله، سکيزينچي رساله بى تسليمده دينه «۲» روبله. اون آنلينچي رساله بى تسليمده بىنه «۲» روبله، مالک سايزه دن اولان مشتريان ایچن هر قسط «۳» روبله ده.

آدر مس: ناهر: بوسف بلکز اده نصیب

г. Елисаветполь,
насыбъ-Беку Усуббекову.

خبر دار لق

1865 г.

1869 г.

روس و امیریقا ریزین

مانوفاکتوراسی نگ

شہر کتے

فیرماسی تری او غولنیق

(یعنی اوچ کوشلی)

پتر بورغ ده

کارخانہ شیلاری۔

جکن ریزین قایش اری۔

ریزین دن ویتقادان قایریامش قول لار.

« آزیست » دن فارتوسی شیلر.

جراج و طبایت شیلری.

اور توکلر و بالتلار.

ریزینلنمیش پارچے لار.

وبلوسیده شین لری و حصہ لری.

ریزین اویونجاقلاری.

توب لار.

ریزین « تابویقا » لاری.

قالوش لار.

هر قسم ریزین شیلری

و « بونوز » ریزیندن قایریامش شیلر.

توقع ایدیریک هر بر سفارش لاری گوندر مک

لیاپولد نیشنلر لٹ

تجارت خانہ نے

ВЪ ТОРГОВЫЙ ДОМЪ

«Леопольд Нешеллеръ»

تفالیس، ابریوانستایا پلوشاد فریدینتاوا اویشیستوناک ایوندہ
تیفلیس، گریوانسکیا площ، دومъ Кредитнаго Общества.

خواهش ایدنلاره برس قورانت تاخیرسز گوندریاور.

ПРЕЙСЪ-КУРАНТЫ ПО ПЕРВОМУ ТРЕВОВАНИЮ ВЫСЫЛАЮТСЯ
БЕЗПЛАТНО.

بو ایلشک نویا پر آینشک آخر لرلاره جماعت
آرستاندہ مضموندہ اعلاللار باشادیلار داعیاما۔
غله که «بیز چوخ زحمت لردن سورا سافار و قٹ
توتون کارخانہ سینی آچدیق»، بو اعلامنامه لری
امضا ایلین ار بوشخص لرد: غ. د. سیشیلا لوں
قاردار اشار (Г. Д. Бр. Сейлановы) و. م. آ. نارینیا۔
آیدینوف (Г. А. Айдиновъ) و. م. آ. نارینیا۔

نس (M. A. Нариняцъ)

ھمین اعلامنامه لر قول قویان عحصلر اوز-
لرینی مشتریلاره تو توب دیبورلر که «بیزیم کئنه
مشتری پار بیز البته گنہ اتفاقات ایدنوب بزدن مآل الالار»۔
بیز بوراده اوز و مزی بور جلی بیلریک خبر
ویره لک که ۱۸۷۳ مجي ایلدن ایشلەمکدە اوغان
م. ب. سافار و قٹ واپریقاسی ھمین صاحبی آنک
و فاتنین سورا اوئنک وار تارینه گیچیجوب و بو
فابریقانگ نه سیلانو فاره، نه آیدینو فاره و نه
نارینیا نس جنابلاره تعاقی و دخلی یو خدر.

م. سافار و قٹ «فیرماسی بیو طور قانوں ساز لاق
ایله صاحب الاماچ ایله بر حرکت در که بو حرکتی
توتان و یوخاری ده آذلاری چکیلن ش- خصار
جریمه نئمکدەن سوابی تاییه آلتنه دوچیه ییه لرلار.
اگر دوغر دان سیلانو فاره، آیدینوف و
نارینیا نس جنابلاری تازه فابریقا آجو بلارسے»
اولا بو فابریقانگ سافار و قٹ فابریقا آدامانغا
اختیاری یو خدر، او سبیه کے اعلامنامه لری
امضادن ایدنلرگ هیچ بینیگ آدی سافار و قٹ
دگلر، ثانیا اگر بو فابریقا تازه دن آچیلوب،
ایله ده بو سوزلرگ مناسی یو خدر کے
گویا «بیز چوخ زحمت لردن سورا سافار و قٹ
فابریقاسی نی تازه دن آچدیق»، و بوره تازه
فابریقا آچان داخی گئنہ مشتریلاری اوز طرفه
چاغیرا بیلمز، چوتکه تازه فابریقانگ کئنہ
مشتریلاری او لا ییلمز.

اشکار ایش در، که یو خاری ده یاز دیقیز جنابلار
بزیم فیرمانگ مؤقتاً با غلامانیی فرست بیلوب
او ز ایشلرینی م. سافار و قٹ آدی ایدنلار دن بیلوب
که بزیم مشتریلاری شتتیه ایلیوب او ز متاع لارینه
سافار و قٹ مالی آدی قویو نلار.

بو گا بنا بز اوز و مزی بور جلی بیلریک جمیع
مشتریلاریم ز و بزیم مالی ایشلەندلر خبر دار لق
ایده لک که که بزیم م. ب. سافار و قٹ آدی فیرما مز
(M. II. Софаровъ) آزو قٹ مدتە تقطیل
ایلیوب و تیز لک ده کنه ایش دوشەجک و سیلانو ف
آیدینوف و نارینیا نس جنابلرینک بزیم فیر ما ماله
ھیچ علاقلاری پو خدرو او لار (M. Софаровъ)
آدی ایله چخار تدقیلاری مال محض ساخته و قلب
بر ایش در که بزیم کیله ره او خشتماتی ایستیورلر.
بو ایشہ قافقازگ آسیز اداره مسی دقت تیوروب
و ساخته ایقیت لاری ضبط ایدوبدر.

СЕЗОНЪ 1908 - 1909 ГОДА.

— О С Е Н Ъ — З И М А —
п. с. дорожновъ.

Тифлисъ, Сололакская ул. д. Гургенона. Телефонъ № 583.

پایز و قیش فصلی ایچون هر قسم تازه پارچه‌لر.

(۱) تازه مودا پارچه‌لری

پاریز سلیقه‌سی ایله تبکیمتش هر جور اعلا پالتارلار. روس و انگلیس فابریکالارند توحونمش اعلا ایک و یون پارچه‌لری. «آنغلیقی» پارچه‌سی هر رنگد.

(۲) ماھوت پارچه‌لری.

انگلیس و روس تریقوسی کشی پالتارلارند اوتری. کشی خانم پالتارلارند اوتری انگلیس و روس درآیی. دیاغو نال، قاستور و ماھوتلار وایتی و غرازدانسقی قولوقچی لارندان اوتری. شاکر ماھوتی و خانم ماھوتی و هرجور پالتارلک پارچه‌لری.

(۳) اوطالق پارچه‌لری:

ایک، بلوش، هر جور قابی و آقوشا برده‌لری، استول اورتولالری، مخمر خلیجه‌لر، و دیوان اوستنه چکمه هر نوع پارچه‌لر.

(۴) کناندن توحونمش پارچه‌لر:

«غیریانوف». یارو-لاو قاستروما کنانلاری، هرقسم استول اور توکلاری و استول دستمال‌لاری، سالینقالاری، جای و قمه‌ه ایچون اور توکلار و دستمال‌لار. حیب دستمال‌لاری، یورقان و دوشک اور توکلاری. اوز دستمال‌لاری ویا یورقانلاری. کوینک دیزیلک‌دن اوتری پامبوقدان توحونمش هر جور پارچه‌لار.

(۵) قیش یورقانلاری:

بلوشن، قوبوکیندن، ویلیوردن، اوروس‌دن، خزدن، بایق‌دن، ایک‌دن، بومازیادن سالدات ماھوتدان هر بیویوکلک یورقانلار.

(۶) حاضر پالتارلار:

خانم‌لاردن اوتری آغ پالتارلار. کلین‌لردن اوتری حاضر جهاز-الی منادان اون مین مناهه کیمی. هایله کشی‌لر ایچون هر جور آغ پالتارلار.

(۷) توحونان پالتارلار:

عورت اوشق و کشی جورابلاری، بای و قیش فصلی ایچون، فوفاقالار، دیزیلک و کوینکلار، توحونمش فوفاقالار، بیزاقالار و آیاقالار.

(۸) پامبوقدان رنک‌لی پارچه‌لار:

سارینقا، بومازیا، شیوپوت، فلانیل، بایق و آغ بومازیا.
(۹) کیج، توکندن و آفورد یوندان هر جور ایستی چارقالار و دستمال‌لار. پناء، اورتیبورغ و سیرده توحونمش چارقات و دستمال‌لار.

قیمتلاری چوخ اوجوزدر. اوزگه شهرلردن خواهش ایدنلره پارچالارلا نشانه‌سینی یولسز گوندزه‌ریلک.

آی بارک الله بیله جه یافشی اد تور ک به او ادچنجی یومور تازه لاخلاماسون ...

روتبر

آى ملعون 'ىين حىل چىمار تان 'هارا يە تاچان 'گە قور تو لا بىلەز سن ...